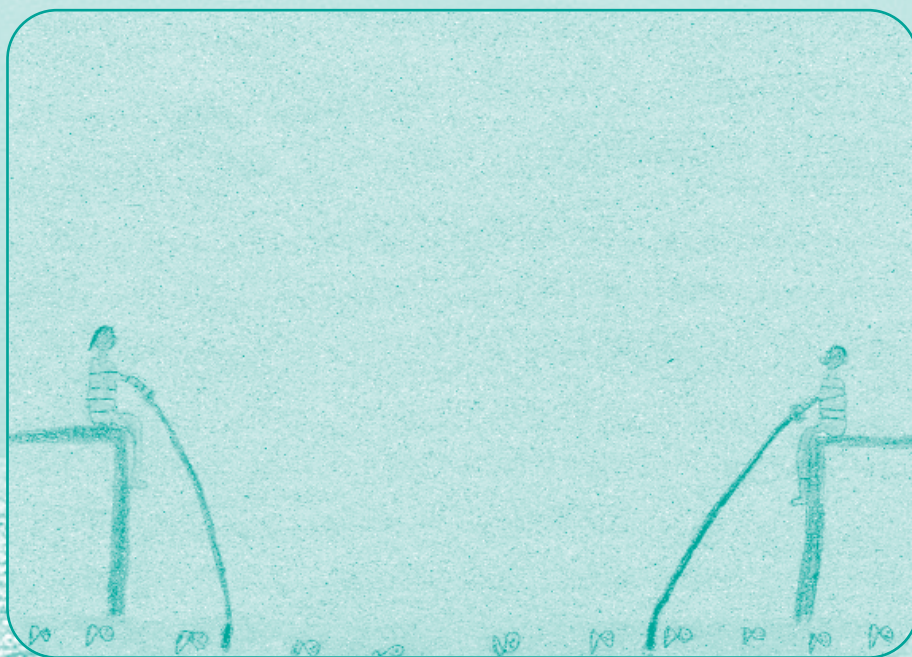

T Ü N D É R K E R T

- VAKÁCIÓ!!! -

Kalendárium

- Augusztus - Nyárutó

Őshonos háziállataink

- Igavonó állatok

Ügyeskedj!

- Rejtvények, fejtörők

Mese

- Hét pötty

Tudod-e?

- Az elefántfókáról

Egészség-ábécé

- A napozás

AUGUSZTUS - NYÁRUTÓ

Az **augusztus** régi neve a rómaiaknál „Sextilis” volt, mert a hatodik (sextus) hónapja volt az esztendőnek. Ez a neve maradt meg még a Julius Caesar-féle naptárreform után is.

Amikor azonban Augustus császárnak Kr. e. 7-ben az időközben újra felszaporodott szökőnapok miatt újabb naptárrendezést kellett végrehajtania, akkor ennek a hónapnak a nevét is megváltoztatta: miután életének legtöbb szerencsés eseménye ebben a hónapban játszódott le, ezért a saját felvett nevével jelölte meg ezt a hónapot.

Augusztus 15-e **Nagyboldogasszony napja** sokfelé **búcsúnap**. A moldvai magyarok e napon mindenféle virágot, gyógynövényt szenteltek, hogy majd ezzel füstöljék a betegeket. A Muravidéken **dologtöltő nap**, nem szabad sütni, mert a tűz kitör a kemencéből.

A **Drávaszögben** azt tartották, hogy ezen a napon keresztet kell vágni a gyümölcsfába, hogy egészséges legyen és sokat teremjen.

A nap **időjárása** termésjósló is. Ha a „nagyasszony” fénylik, jó bortermés van kilátásban.

A két asszony köze (augusztus 15-september 8.) **varázserejű időszak**. Ekkor kell szedni a gyógyfüveket, ki kell szellőztetni a hombárt, a téli holmit, a ruhafélét, hogy a moly bele ne essen. A hiedelem szerint ez időszakban ültetett tyúk összes tojását kikölti. A búzát is ekkor kell megszellőztetni, hogy ne legyen dohos, ne essen bele a zsiszik.

Nagyboldogasszony az egyházi év legnagyobb Mária-ünnepé. A Nagyboldogasszony elnevezés kizárólag a magyar nyelvben, magyar szóhasználatban létezik, az egyház e napot hivatalosan Szűz Mária mennybemeneteleként ünnepli.

Az eseménynek már a középkorban igen nagy kultusza volt, részletei legendaszerű történetek formájában terjedtek szájról szájra, és

kiemelkedő témát szolgáltattak az egyházi művészeteknek, a kódexirodalomnak, a vallásos népkönyveknek.

A legendák terjesztésében jelentős szerepet játszottak a búcsújárók, a búcsúvezetők, akik az összegyűlt hívek előtt nagy sikerrel adták elő Mária mennybemenetelének megható történetét.

Szent István király az országot Szűz Mária oltalmába ajánlotta.

Egyes vidékeken, az ünnep előestéjén a hívő asszonyok a temetőben gyülekeztek, egy frissen ásott üres sír körül, a dicsőséges olvasót imádkozták, majd epikus énekben mesélték el Mária mennybemenetelének a történetét.

A század elején az egész magyar nyelvterületen élt a **nagyboldogasszonyi virágszentelés, virágáldás szokása**. Az oltáron megáldott virágokat azután szentelményként őrizték, és bajelhárításra használták. Az épülő ház fundamentumába, az új menyecske ágyába, az elhunyt koporsójába helyezték, hogy szerencsét hozzon.

Egyházi ünnepek:

augusztus 6.: Jézus Krisztus színeváltozásának ünnepe

augusztus 10.: Szent Lőrinc emlékezete

augusztus 15.: Nagyboldogasszony ünnepe

augusztus 20.: Szent István emléknapja

Jeles napok:

augusztus 1.: Az anyatejes táplálás világnapja

augusztus 12.: Nemzetközi ifjúsági nap

augusztus 18.: Európa-nap Magyarországon

augusztus 29.: A mohácsi vész emlékezete - 1526

Kata

Őshonos háziállataink

- igavonó állatok -

Szarvasmarhafélék

A **magyar szürke szarvasmarhát** már a honfoglalás óta tenyésztik az Alföldön. Ez az intelligens, szívós, betegségekkel szemben ellenálló, rendkívül igénytelen állat jól alkalmazkodik a ridegtartáshoz, egész telet képes kibírni a legelőn. Elsősorban a földművelésnél (szántás, betakarítás, malomhajtás, szekérvontatás) veték hasznát, de finom, ízletes húsa és teje miatt is tartották. A középkorban az ország nagy részének a területe mocsaras legelő volt, ami kedvező körülményeket teremtett számukra. *Tudtad, hogy a nagy számban összeverődő állatokat gulyának nevezzük, a pásztort, aki tereli őket, pedig gulyásnak? A magyar tarka marhát a 19. században a szürke szarvasmarhából tenyésztették ki. Ha augusztus 7-én Hörtobágyon kirándulsz, láto-gass el a Pusztai Állatparkba, ahol „Érett puszta, tikkadt szöcskenyáj” címmel izgalmas, érdekes kiránduláson vehetsz részt, vagy ha Gyulán nyaralsz augusztus 28–30. között, nézd meg a gyulai Szürkemarha Fesztivált.*

Bivaly, szamár

A fekete vagy feketésbarna színű, erős, zömök testfelépítésű és széles homlokú **bivaly** eredeti hazája Kelet-India és Ceylon volt, ahol csordákban éltek. Hazánkban a nedves, tőzeggel borított legelőkön Somogy és Zala megyében tenyésztették őseink, jelenleg néhány száz darabot tartanak belőle. Igavonó ereje 50 %-kal nagyobb a szarvasmarhánál. Ha nyáron Balaton-felvidéken kirándulsz, érdemes ellátogatni Kápolnapusztára, ahol felkeresheted hazánk egyetlen bivalyrezervátumát, és interaktív formában a Kis-Balaton élővilágával is megismerkedhetsz.

A mai **szamár** őse az afrikai vadszamár, a lófélék családjába tartozik. Bizonyára te is tudtad, hogy legismertebb ismertetőjegye a farka csúcsán viselt hosszú szőrök, bojtok. *Tudtad, hogy a hímszamarat is csődörnek nevezik?*

Lófajták

Őshonos hazai lófajtának a „Kárpátok póniját”, a pej, fakó, fekete vagy tarka színű **hucult** tekinthetjük, amelyet honfoglalás kora óta ismerünk. A jelzőt csekély magassága (maximum 145 cm) miatt kapta. Rendkívül igénytelen, jól alkalmazkodik a hegyi körülményekhez, zord időjáráshoz, ezért egyaránt használták igavonásra, lovaglásra és teherhordásra. Ha nyáron Észak-Magyarországon, Jósvafőn nyaralsz, nézd meg a Jósvafői Hucul Lovasnapokat. A szinte kizárólag szürke színű **lipicai** fajtát az Osztrák-Magyar Monarchia idején tenyésztették ki. *Tudtad, hogy a lipicai csikók fekete színűnek születnek, és ahogy nőnek, úgy „szürkülnek” be? A lipicai lovakat Szilvásváradon főleg fogathajtásra tenyésztik.*

Most pedig egy kis játékos fejtörésre hívlak titeket! Mik ezek?

1. Nyáron arat le a nép, aztán megcsépel a gép, a malom összeviszsa tég, kenyérnek megsüt a pék.

2. Füvek sűrűjében barna zenész csücsül s lábával hegedül... Cirr- cirr... száll a nóta, kora reggel óta.

3. Nincsen kezem, nincsen fejem, csak palástom és hosszú nyelem. Napsütésben otthon hállok, de ha esik, utcán járok.

Az júliusi fejtörő megfejtései:

1. öszvér; 2. teve; 3. hal; 4. oroslán; 5. sas

Írta és összeállította:

Hajni

Egészség-ábécé

- a napozás -

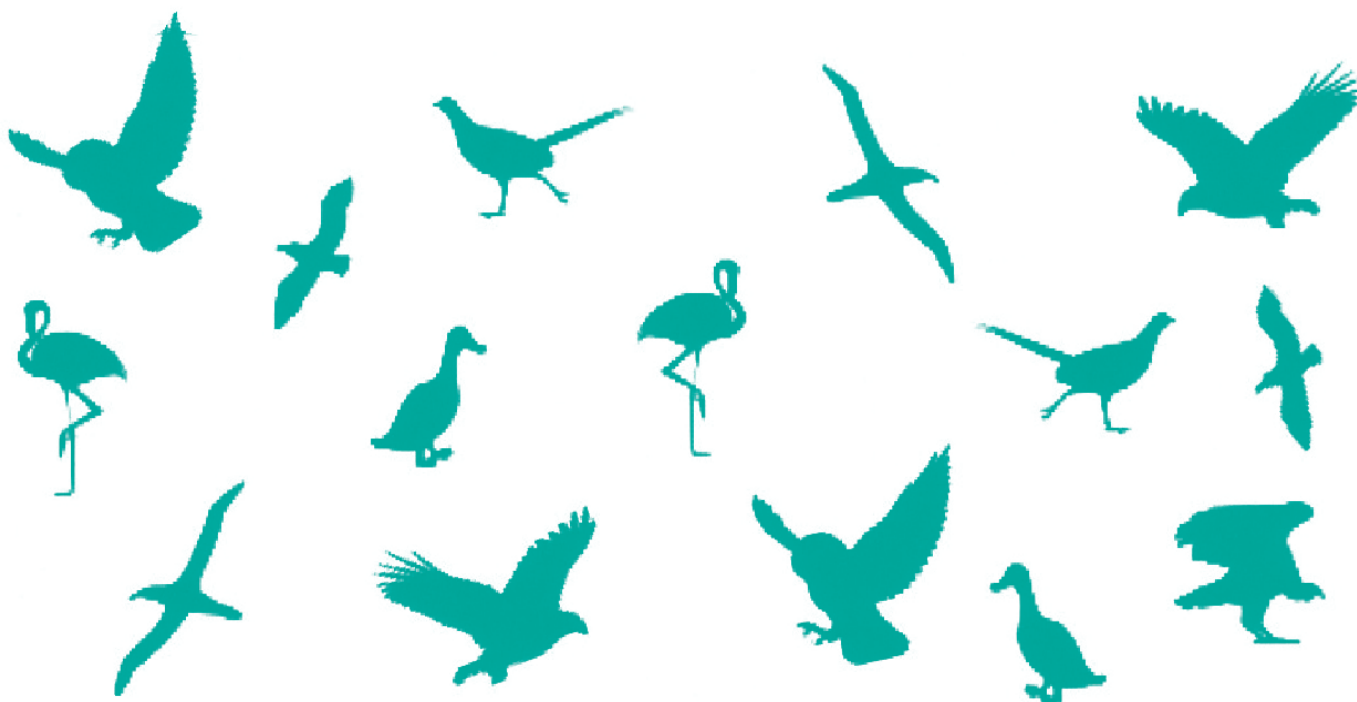
Végre itt a nyár, a vakáció, a fürdőzés, a napozás, a kikapcsolódás és a táborozások ideje. A napozás jótékony hatással van az immunrendszerünkre, az idegekre, normalizálja a vércukorszintet és erősíti a csontokat. Abban, hogy szép barnák legyünk, segít az A-vitamin elővitaminja, a béta-karotin, ami a zöldségekben és a gyümölcsökben található (sárgarépa, brokkoli, spenót, sárgabarack, kapor, narancs).

Az ózonréteg elvékonyodása miatt a káros ultraibolya sugárzás évről évre erősödik. Ezért egyre fontosabb betartani a helyes napozás szabályait:

- délelőtt 11 és délután 16 óra között ne tartózkodjunk a tűző napon (félárnyékban is lehet szépen barnulni),
- fokozatosság elvének betartása,
- napi 2-3 liter folyadék fogyasztása javasolt,
- megfelelő faktorú naptej alkalmazása (a leégés és későbbi következményeinek megelőzése céljából),
- fehér sapka viselése ajánlott (a napszúrás elkerülése végett).

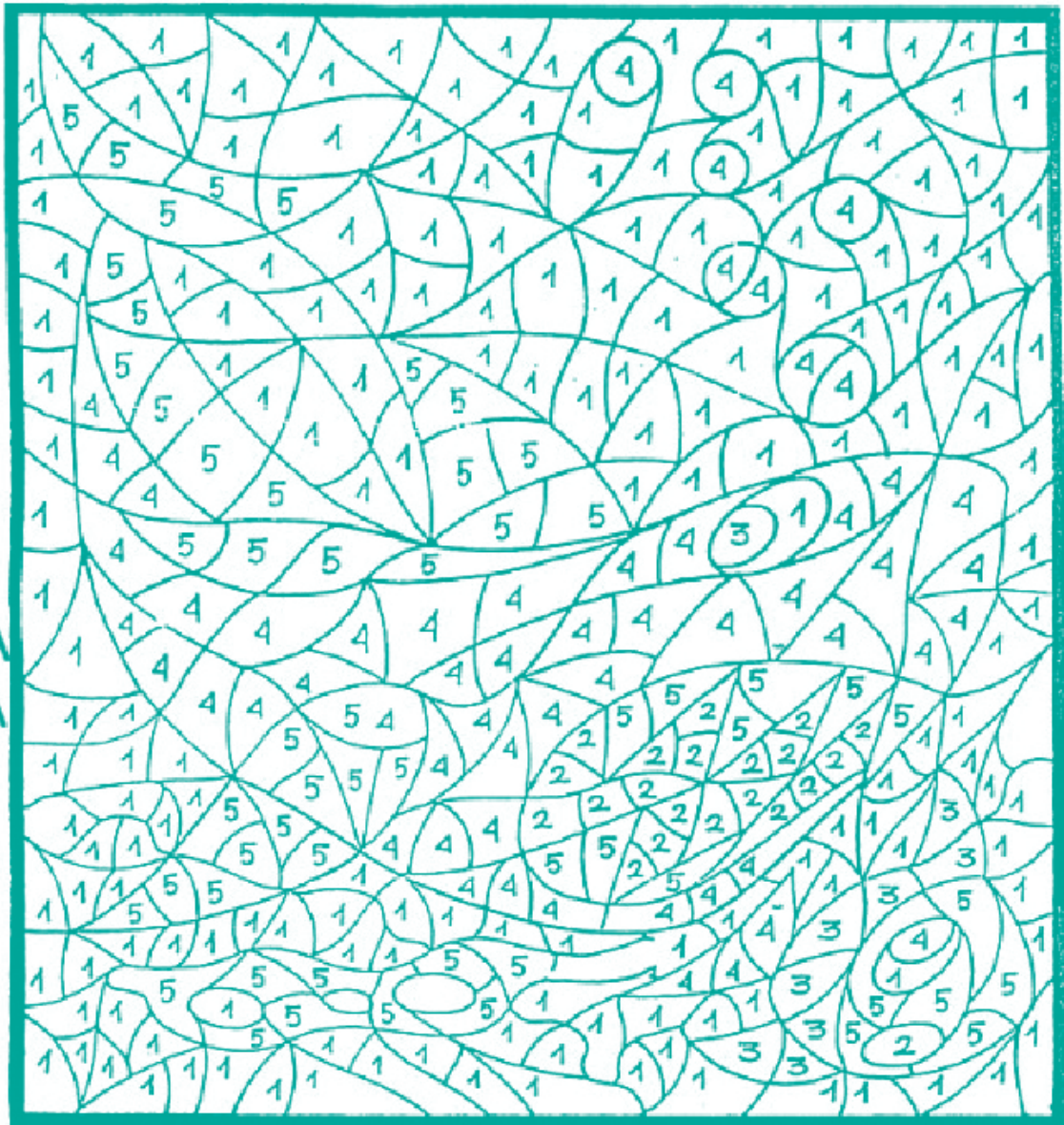
Ügyeskedj!

Keresd meg az egyforma madarak árnyképét! Kösd össze őket! Melyiknek nincs párja?

Színezd ki a képet az utasításnak megfelelően!

- 1-KÉK
- 2-ZÖLD
- 3-PIROS
- 4-SÁRGA
- 5-BARNA

Összeállította:
Zsuzsa

Keresd meg az elbújt állatokat a képen! Színezd ki őket!

Árva-Vass Léna: A hét pötty

Hauser Balázs, 8 éves

Mostanában hallottam a hét pöttyről, akik egy régi tükrön éldegéltek. Szegénykék szomorúak voltak, mert mindig le akarták mosni őket.

Pötyi, a legnagyobb pötty azt javasolta, hogy költözzenek egy pólóra dísznek. Boldogan átugrottak a pólóra, de itt sem volt jó dolguk, mert mindig a mosógépbe kerültek. Anya azt hitte, hogy piszkos lett a póló.

Átköltöztek hát egy bögrére, hátha ott végleges helyre találnak. De sajnos, nem így lett. Egyszer jeges üdítőt öntöttek a bögrébe, amitől megfáztak, máskor forró teát, amitől megizzadtak.

Volt a családban egy aranyos kisiú, Iván. A pöttyök átköltöztek az ő arcára.

- Jaj, Iván bárányhimlős lett! - mondta anya, és a kisiút orvoshoz vitte. A doktor bácsi kenőcsöt írt fel, amivel bekenték Iván arcát. A pöttyöknek nem ízlett a krém, ezért leugrottak Iván arcáról és kiszaladtak a kertbe.

Ott észrevettek egy aranyos piros bogarat.

Összenéztek és elmosolyodtak, mert mind a heten egyre gondoltak: a piros bogár háta lesz az igazi otthonuk. Rá is ugrottak a piros hátra.

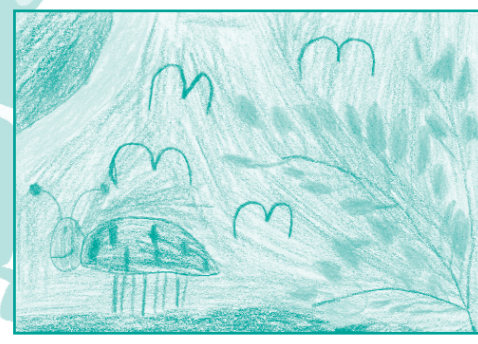
Azóta van hét pöttye a katicabogárnak.

Kalmár Réka, 7 és fél éves

Éger Csenge, 7 és fél éves

Czeplédi Dorka, 7 és fél éves

Szabó Lili, 8 éves

Szilágyi Domokos: Új kenyér

Mosolyog a nyári dél,
az asztalon friss, fehér
új kenyér-

Honnan van az új kenyér?

Három traktor földet szántott,
a vetőgép-búzát vetett,
felhő hullatta az esőt,
nap hullatta a meleget.

Szökkent a szár szép magasra,
jött a kombájn, learatta,
learatta, kicsépelte,
a gőzmalom megőrölte,
teherkocsi hazahozta,
anya pedig megsütötte

Mosolyog a nyári dél,
az asztalon friss, fehér
új kenyér.

Tudod-e

Ne feledjétek, bújárcodjatok ti is! Ha különleges adatra bukkantok, írjátok meg a szerkesztőség címére, és az újságba is bekerülhet majd. Várom ötleteiteket!

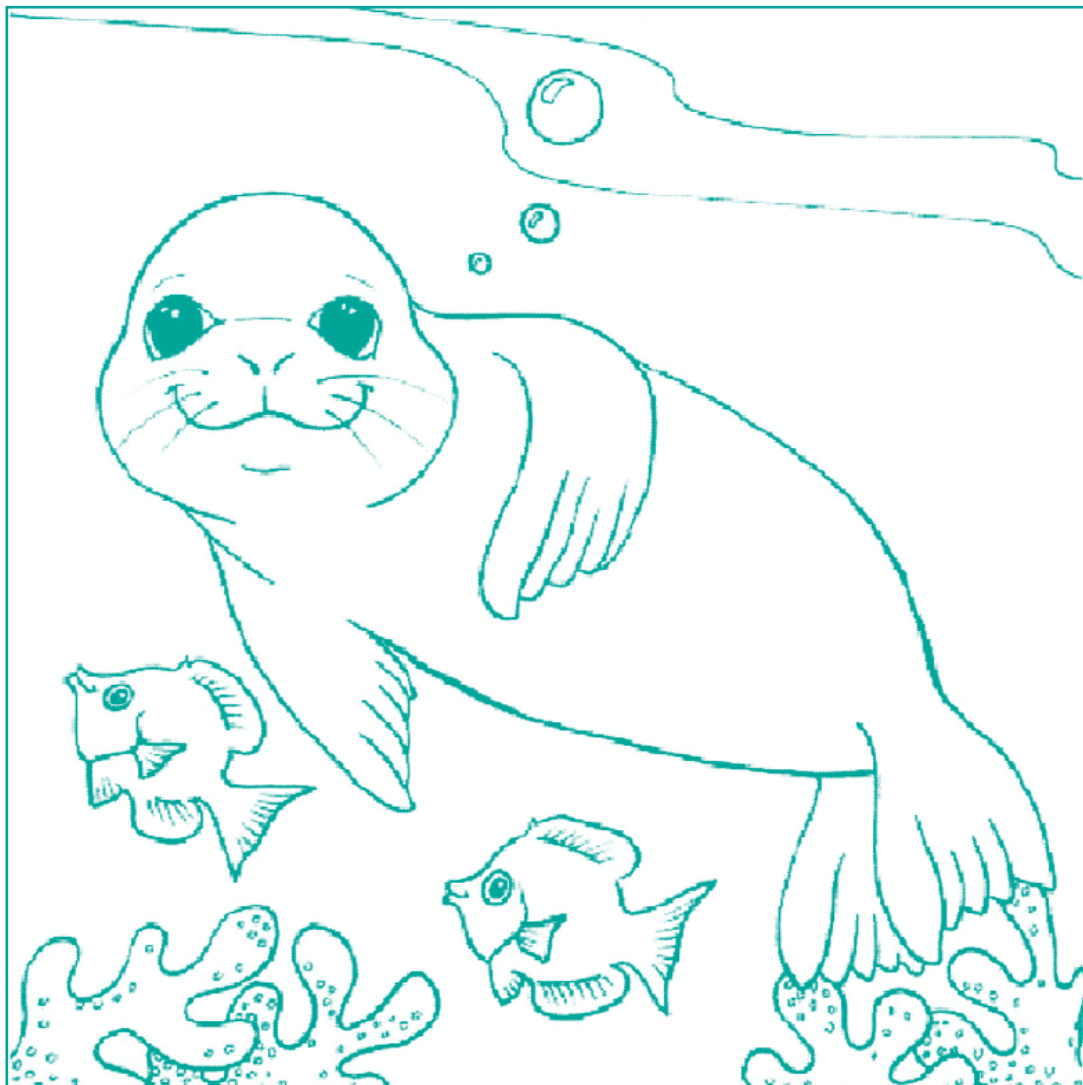
Szerinted, hány felesége van az elefántfókának? Miért hívják „ELEFÁNT” fókának? Mekkora tojásból születik meg a békifóka?

Az elefántfóka megfelel a nevének. Azért is, mert az összes fókaféle közül ő a legnagyobb és duzzadt orra van, mely olyan, mintha ormány lenne. A hím fókák 6 és fél méteres óriásokká nőnek, és súlyuk is több mint 3 tonna (3000 kg).

Tavasszal a nőstények kimennek a szárazföldre utódot hozni a világra. A hím fókák területük kijelölése, megvédése után minél több nőstényt próbálnak begyűjteni. A legerősebb fóka akár száz nőstényt is magáénak tudhat, akikkel mind utódot próbál nemzeni. A hímek közti területi viták vad verekedésbe is torkollhatnak.

A nőstények partot érés után hamarosan szülnék. Természetesen nem tojásból bújik elő a fókabébi, hanem anyukája méhéből. Miközben a szülés zajlik, a nőstény apró kavicsokat dobál a testére. Miután megszületett a kisborjú, az anyja elalszik. Mint az összes fókaféle kölykei, a kis elefántfóka is rendkívül tápdús tejet kap. A borjak 3 hétig szopnak, miközben súlyuk 45 kilóról 180 kilóra növekszik. Eközben az anya súlya átlag 150 kilóval csökken. Miután befejezte kicsinye szoptatását, kiúszik a nyílt vízre táplálkozni. Az elefántfóka halakat, tintahalakat fogyaszt fő táplálékaként.

Színezd ki
a rajzot!

Összeállította:
Zsuzsa

Információk

LAJOS U.:

Társas délután: augusztus 4. (szerda) 15.00-tól
Kézműves foglalkozás: augusztus 19. (csütörtök) 14.00-tól

HUSZTI ÚT:

Társas délután: csütörtökönként, 15.00-tól
Kézműves foglalkozás: szombatonként, 14.00-tól

KERÉK U.:

Kézműves foglalkozás: szerdánként, 16.00-tól
Sportdélután: augusztus 5. (csütörtök) 15.00-tól
Kirándulás a NOÉ Állatmenhelyre: augusztus 14. (szombat) 9.00-tól

ZEMPLÉN U.:

Zenebölcsi: hétfőnként, 10.00-tól
Kézműves foglalkozás: csütörtökönként, 16.00-tól

GYŰRŰ U.:

Kézműves foglalkozás: szerdánként, 15.30-tól
Anyukák kézművese: pontos időpontjáról érdeklődjenek a helyszínen!

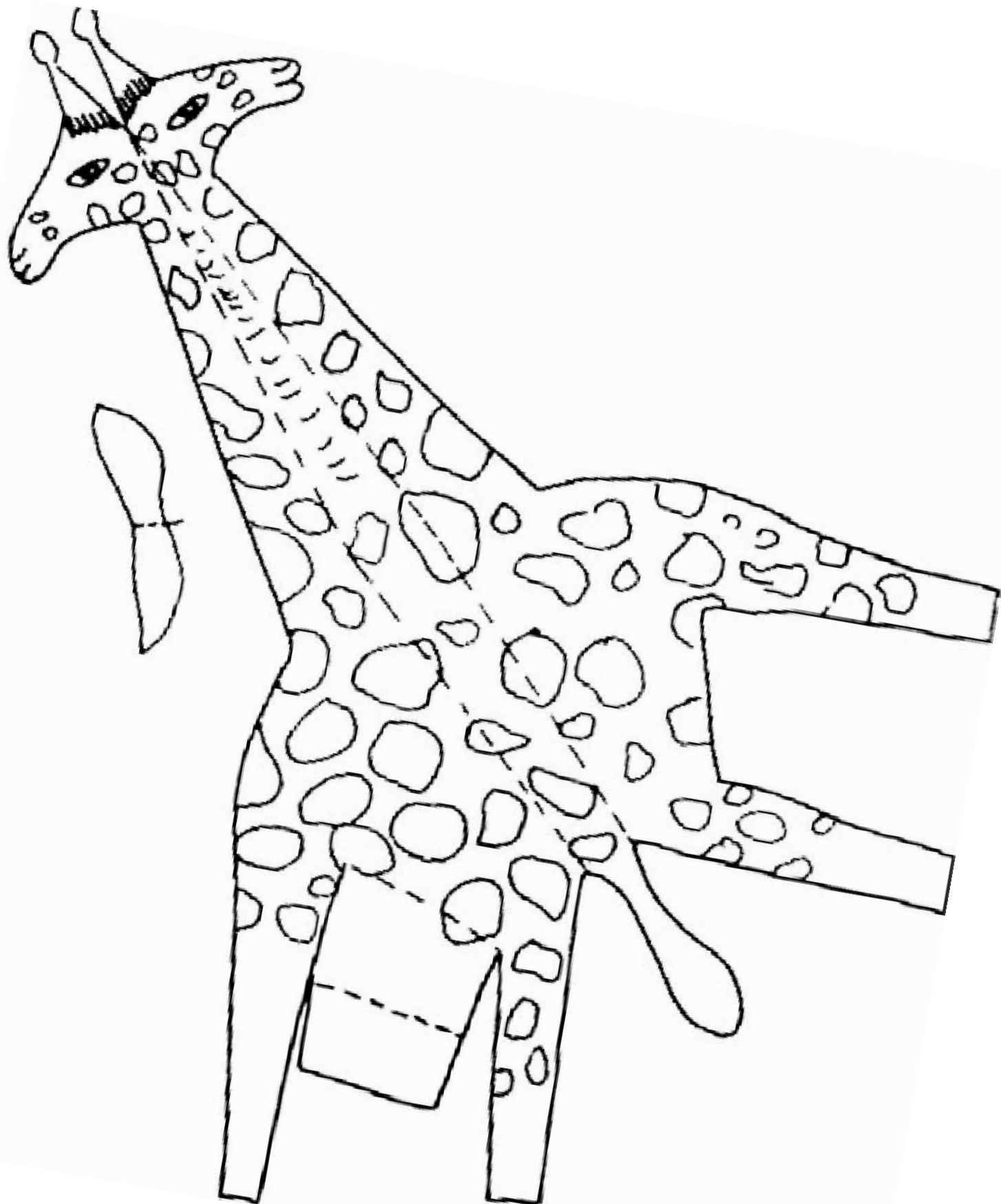
SILVANUS SÉTÁNY:

Kézműves foglalkozás: péntekenként, 16.00-tól
Babamasszázs: szerdánként (bejelentkezés alapján)

SOLYMÁR UTCA:

Kézműves foglalkozás: augusztus 17. (kedd) 15.30-tól

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Kedves Gyerekek!

Színezzétek ki ezt a zsiráfot, majd vágjátok körbe! A szaggatott vonalak mentén hajtsátok meg s a hasánál ragasszátok össze! Ragasszátok rá a fülét is, és már készen is van a zsiráf! Jó munkát kívánok!